

Til
Indenrigs-og Sundhedsministeriet
Holbergsgade 6
1057 København K
att.: Fuldmægtig, Sundhedsjura
Sofie Charlotte de Fine Skibsted
(sum@sum.dk med kopi til fre@sum.dk)

København d. 25. august 2023

Vedrørende høring over lovforslag om forbeholdt virksomhedsområde for sygeplejersker, udvidelse af jordemødres forbeholdte virksomhedsområde og fælles visitation til den kommunale hjemmesygepleje og akutfunktioner

Dansk Jordemoderfagligt Selskab (DJS) afgiver hermed hørings svar til lovforslaget.

Indledende kommentarer

DJS bifalder formålet

DJS bifalder ministeriets tredelte mål om at 1) Rammerne for sundhedspersoners arbejde gøres så fleksible som muligt, 2) Medarbejdernes kompetencer og faglighed anvendes bedst, samt 3) Den enkelte sundhedsperson får gode muligheder for at udvikle sine kompetencer¹. Derudover ønsker DJS at udtrykke vores anerkendelse af, at sygeplejersker omsider får eget selvstændigt virksomhedsområde, der reflekterer de sundhedsmæssige ydelser, de udøver på eget initiativ og ansvar.

Atter manglende rettidig høring

DJS er ikke blevet tilsendt hørings materialet rettidigt som høringspart. Vi gentager, at DJS er en selvskrevet høringspart og henstiller til, at selskabet fremadrettet er på høringslisten ved alle forslag, som har betydning for jordemødres virke eller virksomhedsfelt.

Vi henstiller ligeledes til, at svangreomsorgens brugere, som er organiseret i foreningen Forældre og Fødsel, i lighed med andre patient- og brugerforeninger, tilføjes som selvskreven høringspart.

---

¹ Forslag til Lov om ændring af lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed, sundhedsloven, lov om lægemidler og klage- og erstatningsadgang s.6

Uhensigtsmæssig timing og proces

Ministeriets valg af høringstidspunkt i sommerferien og med få ugers frist vanskeliggør muligheden for tilvejebringelse af fyldestgørende og dybdegående høringssvar samt at indhente relevante informationer inden for tidsfristen. Sommerferien er desuden den absolut mest travle periode på fødegangene, og er ofte en periode med ekstra vagtbelastning, også for personale der varetager høringssvar. Det undrer DJS, at ministeriet vælger at gentage denne timing, efter det blev påpeget i første høringsrunde, hvorfor vi fremover henstiller til høringer udenfor sommerferien.

Det er ligeledes problematisk, at tidligere høringssvar fra parterne ikke har været offentliggjort, hvilket ellers er kutyme. DJS har henvendt sig herom til ministeriet herom tilbage i februar uden at modtage svar på henvendelsen. DJS henstiller til at Sundhedsministeriet forestår en gennemsigtig og timelig proces og offentliggør høringssvar fra begge runder.

Forbehold for høringssvar

Selskabet har, på trods af anmodninger herom, ikke fået afklaring på, hvad en kommende bekendtgørelse, som erstatter gældende vejledning² og cirkulære³, forventes at indeholde. De uddybede lovtekster er afgørende for jordemødres rettigheder og virksomhedsområde, og en kommende bekendtgørelse kan både have en udvidende og en begrænsende effekt. Det er derfor ikke muligt at give et fyldestgørende høringssvar, og det er med det forbehold, at DJS hermed afgiver høringssvar.

Det samme gør sig gældende for det manglende lovgrundlag for fastsættelse af lægemiddelordination, som først udarbejdes efter lovforslaget, gennemgår en formel godkendelse.

Væsentlig retlige mangler

Jordemødres selvstændige virke skal sikres retligt

Det er DJS' vurdering, at lovforslaget på visse punkter udgør en begrænsning af jordemødres virksomhedsområde, frem for en udvidelse, da der er væsentlige mangler i beskrivelsen af virksomhedsområdet. Nedenfor gennemgås de centrale problematikker.

Jordemødre har i lighed med tandlæger og kiropraktorer eget selvstændige virke. For sidstnævnte faggrupper er det selvstændige virke beskrevet i Autorisationsloven §48⁴ og

---

² VEJ nr 151 af 08/08/2001, Vejledning om jordemødres virksomhedsområde, journalføringspligt, indberetningspligt mv

³ CIR nr 149 af 08/08/2001, Cirkulære om jordemodervirksomhed

⁴ LBK nr 122 af 24/01/2023 Bekendtgørelse af lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed, *Kap. 11 Selvstændigt virke som tandlæge* § 48. Tilladelse til selvstændigt virke som tandlæge meddeles af Styrelsen for Patientsikkerhed den tandlæge, der i 1 år har virket i underordnet stilling, jf. stk. 3, hos en tandlæge med tilladelse til selvstændigt virke.

§53⁵, mens det for jordemødre er beskrevet i CIR nr. 149 af 08/08/2001 "Cirkulære om jordemodervirksomhed" og uddybet i Vejledningen VEJ nr. 151 af 08/08/2001, hvori der står "Cirkulære om jordemodervirksomhed fastsætter det selvstændige virksomhedsområde", samt "Jordemoderen kan selvstændigt yde fødselshjælp ved den spontane fødsel, som forløber uden komplikationer"⁶. Da cirkulæret og vejledningen begge står til at bortfalde, er det nødvendigt at tilsvarende tekst for jordemødre nu tilføjes i Autorisationsloven. I modsat fald er vores selvstændige virke ikke sikret juridisk og retligt, og eksempelvis privatpraktiserende jordemødre og private fødeklinikker vil stå uden samme retsstilling.

Væsentlige dele af jordemoderens virksomhedsområde bør inkorporeres

I dag fastsætter "Cirkulære om jordemodervirksomhed" jordemoderens selvstændige virksomhedsområde, og "Vejledning om jordemødres virksomhedsområde, journalføringspligt, indberetningspligt mv" uddyber denne. Her står angivet væsentlige elementer, som grundlæggende og konstituerende beskriver jordemoderens selvstændige virke, og som ikke er repræsenteret fyldestgørende i de foreslåede lovændringer, herunder § 55, stk. 4 punkt 1-16⁷.

De væsentligste udeladte elementer omhandler følgende:

- **Definitionen af den normale fødsel**⁸: Den normale, eller ukomplicerede, fødsel, er jordemoderens selvstændige virke, og definitionen af denne er nødvendig at stadfæste i lovtekst, da flere handlinger er defineret heraf. Den nuværende lovforslags anvendelse af ordet 'spontan' er derfor ikke tilstrækkeligt. Begrebet

---

⁵ LBK nr 122 af 24/01/2023 Bekendtgørelse af lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed, Kap. 11 *Selvstændigt virke som kiropraktor* § 53. Tilladelse til selvstændigt virke som kiropraktor meddeles af Styrelsen for Patientsikkerhed den kiropraktor, der har gennemgået en supplerende praktisk uddannelse på 1 år hos en kiropraktor med tilladelse til selvstændigt virke.

⁶ VEJ nr 151 af 08/08/2001 *stk. 2.2. Fødselshjælp ved ukomplicerede fødsler*

⁷ Forslag til Lov om ændring af lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed, sundhedsloven, lov om lægemidler og klage- og erstatningsadgang § 55: »Stk. 4. Virksomhed som jordemoder omfatter: 1) Manuel palpation af livmoder og indførelse af apparatur i skeden med henblik på konstatering af svangerskab, samt varetagelse af forebyggende helbredsmæssige graviditetsundersøgelser under svangerskabet. 2) Behovsundersøgelser og undersøgelser med henblik på at diagnosticere risikosvangerskaber. 3) Udtagelse af blodprøver fra kvinden under graviditeten og i tilknytning til fødslen samt på det nyfødte barn. 4) Udførelse af hindeløsning med henblik på fødselsmodning. 5) Fødselshjælp til den fødende kvinde og barnet under spontant forløbende fødsler. 6) Anlæggelse af sterilvandspapler. 7) Anlæggelse af intravenøs adgang og infusion af isotonisk saltvand heri. 8) Anvendelse af ilt og inhalationsanalogi. 9) Punktur af fosterhinderne i fødselens aktive fase. 10) Anlæggelse af infiltrations- og overfladeanalogi og pudendusblokkade. 11) Anlæggelse af kateter med henblik på tømning af urinblæren hos kvinden. 12) Anlæggelse af episiotomi og udførelse af sutureringer. 13) Sugning af nyfødte i forbindelse med fødslen for fostervand og sekret. 14) Anvendelse af uteruskontraherende midler efter fødslen. 15) Intramuskulær injektion af barnet med K-vitamin. 16) Intramuskulær injektion af kvinden med anti-D og adrenalin.

⁸ VEJ nr 151 af 08/08/2001 *stk. 2.2. Fødselshjælp ved ukomplicerede fødsler* Jordemoderen kan selvstændigt yde fødselshjælp ved den spontane fødsel, som forløber uden komplikationer. Ved et ukompliceret forløb forstås her fødsel af ét barn til termin i bagehovedpræsentation. Fødslen indsætter, forløber og afsluttes spontant uden brug af vefremmede medicin, hindsprængning, eller instrumentel forløsning (dvs. uden sugekop, tang eller kejsersnit). Terminen defineres her som perioden mellem 37 og 42 fulde graviditetsuger. Ved fødselshjælp forstås ledelse af fødslen og fremhjælpning af barnet, samt jordemoderfaglig omsorg under fødslen, herunder observation, pleje og behandling af den fødende og barnet.

anvendes desuden til at differentiere fagpersoners ansvarsgrænser, eksempelvis mellem obstetiker og jordemoder.

- **At jordemoderen må varetage sit virksomhedsområde hvorsomhelst, og selvstændigt, det vil sige uden bemyndigelse eller autorisation af en læge⁹:** Jordemødre praktiserer i dag deres forbeholdte virke allesteds, herunder i hjemmet og uden for hospitaler, uden bemyndigelse fra en læge. Denne ret bør bibeholdes af hensyn til både fødendes og jordemødres retsstilling.
- **Fødselshjælp ved komplicerede tilstande¹⁰:** Den komplicerede fødsel varetages i dag af jordemødre i samarbejde med speciallæger. En jordemoder har et selvstændigt ansvar for sit forbeholdte virksomhedsområde også ved komplicerede tilstande. Heraf også beskrevet i Bekendtgørelse om uddannelsen til professionsbachelor i jordemoderkundskab: "... den uddannede jordemoder kan "selvstændigt, i samarbejde med læge, tilrettelægge, varetage og udføre jordemoderfaglig omsorg ved graviditet, fødsel og barsel for kvinder, fostre og nyfødte i forbindelse med komplicerede forløb."¹¹ Det er ikke fyldestgørende når dette ikke eksplicit skrives, såfremt cirkulæret bortfalder.
- **At jordemoderens virksomhedsområde dækker barsel¹²:** Begrebet barsel og jordemoderfaglige opgaver knyttet til tiden efter fødslen glimrer ved sit fravær i den foreslåede lovtekst, det på trods af, at barsel er en helt central del af jordemoderens virke, og hun varetager opgaver uden bemyndigelse i dag på barselsgange og i hjem. I øvrigt skal den jordemoderstuderende leve op til gældende EU-lovgivning, herunder kompetencer indenfor den ukomplicerede samt komplicerede barsel¹³ for at kunne opnå autorisation som jordemoder. DJS henstiller til, at barselsområdet bibeholdes som en kernekompetence i jordemoderens virksomhedsområde i dansk lovgivning, så denne afspejler international lovgivning.

---

⁹ VEJ nr 151 af 08/08/2001 *stk. 1 Indledning* Cirkulære om jordemodervirksomhed fastsætter det selvstændige virksomhedsområde, som kan udføres af jordemoderen hvorsomhelst, dvs. både på sygehuse, på fødeklিনikker, hvor der ikke er tilknyttet læger, og i hjemmene. Cirkulæret regulerer således, hvilke områder jordemoderen i kraft af sin uddannelse og autorisation har ret til at varetage selvstændigt, dvs. uden ordination eller bemyndigelse fra en læge.

¹⁰ VEJ nr 151 af 08/08/2001 *Kap. 2.3. Komplicerede fødsler, sygelige tilstande mv.* I tilfælde af sygelige tilstande hos kvinden eller barnet i barselperioden kan jordemoderen foretage undersøgelse, observation, pleje samt deltage i behandlingen.

¹¹ BEK nr 700 af 08/06/2016, Bekendtgørelse om uddannelsen til professionsbachelor i jordemoderkundskab

¹² VEJ nr 151 af 08/08/2001 *Kap. 2. Jordemoderens arbejdsområde 2.1. Undersøgelser - rådgivning mv.* Jordemoderen kan rådgive den svangre og dennes familie om graviditet, fødsel og barselsperiode, herunder give oplysning om øvrige tilbud om forebyggende foranstaltninger i svangerskabet og i den første tid efter fødslen. Jordemoderen kan vejlede om familieplanlægning, svangerskabsforebyggelse, sundhedsfremme og forebyggelse, amning samt forberede de fremtidige forældre til fødslen, barselperioden og rollen som forældre. Jordemoderen kan undervise grupper i ovenstående. (...) Jordemoderen kan i barselperioden fortsat varetage observation, pleje og behandling af kvinden og barnet, og kan aflægge barselsbesøg hos familien. Ved barselperioden forstås her de første 14 dage efter fødslen. Ved behov kan besøg dog aflægges i en længere periode.

¹³ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/36/EF af 7. september 2005 om anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer (EØS-relevant tekst) Artikel 42 Udøvelse af erhvervsmæssig virksomhed som jordemoder "i: pleje og overvåge moderen i den postnatale periode og give hende alle fornødne råd om spædbørnspleje med henblik på at gøre det muligt for hende at sikre den bedst mulige udvikling af det nyfødte barn"

DJS ønsker i denne sammenhæng at fremhæve international konsensus og 'The International Confederation of Midwives' definition af omfanget af jordemoderens virke¹⁴, som lyder:

“Scope of Practice: The midwife is recognised as a responsible and accountable professional who works in partnership with women to give the necessary support, care and advice during pregnancy, labour and the postpartum period, to conduct births on the midwife’s own responsibility and to provide care for the newborn and the infant. This care includes preventative measures, the promotion of normal birth, the detection of complications in mother and child, the accessing of medical care or other appropriate assistance and the carrying out of emergency measures. The midwife has an important task in health counselling and education, not only for the woman, but also within the family and the community. This work should involve antenatal education and preparation for parenthood and may extend to women’s health, sexual or reproductive health and childcare. A midwife may practice in any setting including the home, community, hospitals, clinics or health units.”

I mangel af en bekendtgørelse, kan DJS ikke bifalde ændringsforslaget uden at disse væsentlige elementer indskrives i gældende lov. DJS' forslag til hvordan disse kan inkorporeres i lovteksten er indsat nederst i dokumentet.

Forslag til udvidelse af jordemødres virksomhedsområde

Nedenstående områder vil være vægtige skridt i realiseringen af Sundhedsministeriets formål med lovrevisionen, nemlig at gøre rammerne for at udføre arbejdsopgaverne fleksible, samt at understøtte fagpersoners brug og udvikling af deres kompetencer. DJS konkrete forslag til revisioner af lovteksten er indsat nederst i dokumentet.

Ydernumre

Som den eneste eksisterende faggruppe med eget virksomhedsområde har jordemødre ikke mulighed for at nedsætte sig med eget ydernummer. DJS henstiller til at jordemødre gives denne mulighed. Herved sidestilles jordemødre efter mange års forskelsbehandling med samtlige andre faggrupper med eget virksomhedsområde; kiropraktor, fysioterapeut, fodterapeut og psykolog. Desuden øges fødendes retsstilling i forhold til frit valg af behandlingssted¹⁵.

---

¹⁴ Core Document International Definition of the Midwife”, International Confederation of Midwives, 2017

¹⁵ LBK nr 903 af 26/08/2019 Bekendtgørelse af sundhedsloven, kap. 19 og kap. 20.

Videreuddannelse til specialjordemoder

Jordemødre varetager i dag en lang række funktioner indenfor det bredere sundhedsvæsen, både i det offentlige og i privat regi. Flere af disse er udtryk for en specialistfunktion, dog uden at disse er beskrevet i lovgrundlag eller mht. uddannelse. DJS henstiller til, at der på linje med specialuddannede sygeplejersker, skal kunne indføres yderligere forbeholdte virksomhedsområder for specialuddannede jordemødre. Sygeplejersker kan i dag videreuddanne sig til specialsygeplejersker på baggrund af regler fastsat af sundhedsministeren i medfør af autorisationslovens § 16, stk. 1 og 3¹⁶. Dette regelsæt er gældende for sundhedspersoner generelt, hvorfor de jordemoderfaglige specialuddannelser og regelsæt kan fastlægges af Sundhedsstyrelsen og et uddannelsesråd, som er praksis.

DJS foreslår, at der oprettes specialuddannelser efter at det klarlægges hvilke specialfunktioner jordemødre i dag varetager. Dette kunne eksempelvis være:

- Sectio eller operativ specialjordemoder
- Medicinsk specialjordemoder i fx. for diabetes
- Specialjordemoder for antikonception, fertilitet og benign gynækologi.

DJS opfordrer til, at Sundhedsstyrelsen arbejder på en præcisering af kompetencer, ansvar og uddannelse, der afspejler disse specialfunktioner, og stiller sig til rådighed herfor.

Videreuddannelse til sundhedsplejerske

Det er paradoksalt for DJS, at videreuddannelse til sundhedsplejerske er forbeholdt én faggruppe, og at jordemødre ikke kan søge optagelse på denne uddannelse. Virket som sundhedsplejerske har en direkte sundhedsfaglig sammenhæng til jordemoderens virksomhedsområde indenfor familiedannelse, barsel og det reproduktive område. Der er på jordemoderuddannelsen teoretisk curriculum og klinisk ophold på både barsels- og neonatalafdeling¹⁷. DJS noterer sig, at et af adgangskravene for sygeplejersker er længerevarende ansættelse på eksempelvis barselsafsnit eller en neonatalafdeling¹⁸, områder hvor jordemødre arbejder i dag. Det er på tide, at der rettes op på dette.

---

¹⁶ LBK nr 122 af 24/01/2023 Bekendtgørelse af lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed *Kapitel 4 Uddannelse; Videreuddannelse af sundhedspersoner* § 16. Indenrigs- og sundhedsministeren kan efter forhandling med børne- og undervisningsministeren eller uddannelses- og forskningsministeren fastsætte regler om videreuddannelse for personalegrupper inden for sundhedsvæsenet, hvor sådanne regler ikke allerede er fastsat ved lov. Herunder kan aftales, at videreuddannelse kan varetages i samarbejde med de nævnte ministerier. (...) Stk. 3. Indenrigs- og sundhedsministeren kan fastsætte regler om: 1) Videreuddannelsesinstitutionernes styrelse, organisation og finansiering. 2) Videreuddannelsernes indhold og mål. 3) Optagelse, herunder antal af studerende til videreuddannelserne. 4) Kvalitetskontrol, herunder censorordninger. 5) Ansættelse af lærere og videnskabelige medarbejdere. 6) Klager fra de studerende, herunder om klagefrist, i forbindelse med eksaminer og prøver samt om, at klager ikke kan indbringes for en højere administrativ myndighed. 7) Titelanvendelse ved gennemførelse af videreuddannelsen.

¹⁷ BEK nr 774 af 12/06/2023 Bekendtgørelse om uddannelsen til professionsbachelor i jordemoderkundskab, Kap. 2 Varighed, struktur og tilrettelæggelse § 6

¹⁸ BEK nr 1127 af 24/06/2022 Bekendtgørelse om specialuddannelse til sundhedsplejerske, Kap. 3 Adgangsbetingelser og uddannelsen § 3, punkt 3) 3) Klinisk erfaring som sygeplejerske svarende til mindst 3 års ansættelse på minimum 32 timer/uge, inden for to af følgende områder. Heraf mindst et ansættelsesforhold af 12 måneders varighed samt et

Uklarheder og fejl i høringsmaterialet

I det fremsendte materiale ses der en række passager præget af misforståelser samt faktuelle fejl i fremlægningen af jordemoderens virksomhedsområde. I det følgende påpeges nogle af disse.

1. Hørescreening af nyfødte i forbindelse med PKU varetages i dag af jordemødre. Disse bør fortsat kunne udføres af udkørende eller privatpraktiserende jordemoder i hjemmet og bør ikke begrænses til at skulle foretages på hospitalet. I modsat fald vil besværliggøre flere hospitalers nuværende udekørende tilbud, samt begrænse jordemødres nuværende selvstændige virksomhedsområde.
2. Det beskrives, at jordemoderen kan give intramuskulær injektion af K-vitamin til barnet (s. 45). Præparatet (phytomenadion), som bruges i dansk praksis, er fremstillet til ligeledes at kunne gives i dråbeform peroralt. Vi henleder til beskrivelsen fra medicin.dk, hvor dispensationen ikke begrænser sig til injektion; *“Injektionsvæsken kan gives i.v. eller oralt¹⁹”*. Denne valgmulighed bør bevares.
3. Jvf. den danske ordbog²⁰ er ordet “skamlæber” forældet og bør erstattes af “kønslæber” (s. 46)
4. “Hæklenåls lignede pind” erstattes af “hindesprænger”, da denne kan være udformet på flere måder (s. 46).
5. Følgende sætning er ikke korrekt og bør rettes eller blot slettes: *“Herved forstås anvendelse af iltmaske, som lægges over patientens mund og næse, hvis hjertelyden falder under fødslen. Iltten vil også kunne bruges til smertelindring.”* (s. 45)
Ilt alene kan ikke bruges som smertelindring, og der er ikke evidens for at ilt på maske til den fødende hjælper ved påvirket hjertelyd hos barnet.
6. Hindeløsning er en fødselsmodning, ikke en igangsættelse, hvilket bør præciseres. Derfor bør passagen om, at gravide i risikogruppe for obstetriske komplikationer udelukkende må få lavet hindeløsning efter delegation fra læge, slettes (s. 45).
7. Det bør præciseres, hvad ordet “institution” dækker over, om dette eks. også er hjemmefødselsordninger eller fødeklinikker. Hvis disse ikke er omfattet, vil det være en indskrænkning af virksomhedsområdet og betyde en forringet behandling af gravide, fødende og barslende (s. 20).
8. Høringsmaterialet er uklart hvad angår ordinationsretten for jordemødre. Det er for DJJ vigtigt at fremhæve, at jordemødre bør kunne give patienten vedkommendes egen håndkøbsmedicin, og ligeledes kunne give patienten håndkøbsmedicin fra medicinskabet. Dette kunne eksempelvis være administration af Panodil mod efterveer på en fritstående fødeklinik. Det gælder også muligheden for ordination af større pakker håndkøb, der i dag er forbeholdt læger.

---

ansættelsesforhold af mindst 6 måneders varighed: a) barselspleje, b) neonatologi, c) pædiatri, d) børnepsykiatri, eller e) hjemmesygepleje.

¹⁹ <https://pro.medicin.dk/Medicin/Praeparater/153>

²⁰ <https://ordnet.dk/ddo/ordbog?query=k%C3%B8nsl%C3%A6ber>

DJS' reviderede forslag til lovtekst

LBK nr 122 af 24/01/2023 Lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed

Sundhedsministeriets foreslåede lovændring

§ 55 stk. 4. Virksomhed som jordemoder omfatter:

- 1) Manuel palpation af livmoder og indførelse af apparatur i skeden med henblik på konstatering af svangerskab, samt varetagelse af forebyggende helbredsmæssige graviditetsundersøgelser under svangerskabet.
- 2) Behovsundersøgelser og undersøgelser med henblik på at diagnosticere risikosvangerskaber.
- 3) Udtagelse af blodprøver fra kvinden under graviditeten og i tilknytning til fødslen samt på det nyfødte barn.
- 4) Udførelse af hindeløsning med henblik på fødselsmodning.
- 5) Fødselshjælp til den fødende kvinde og barnet under spontant forløbende fødsler.
- 6) Anlæggelse af steriltvandspapler.
- 7) Anlæggelse af intravenøs adgang og infusion af isotonisk saltvand heri.
- 8) Anvendelse af ilt og inhalationsanalgesi.
- 9) Punktur af fosterhinderne i fødselens aktive fase.
- 10) Anlæggelse af infiltrations- og overfladeanalgesi og pudendusblokada.

DJS ændringsforslag til Sundhedsministeriets foreslåede lovændring

§ 55 stk. 4. punkt 5 affattes således:

5) Fødselshjælp ved den spontane fødsel, som forløber uden komplikationer. Ved et ukompliceret forløb forstås her fødsel af ét barn til termin i hovedstilling. Fødslen indsætter, forløber og afsluttes spontant uden brug af vefremmende medicin, hindsprængning, eller instrumentel forløsning (dvs. uden sugekop, tang eller kejsersnit). Terminen defineres her som perioden mellem 37 og 42 fulde graviditetsuger. Ved fødselshjælp forstås ledelse af fødslen og fremhjælpning af barnet, samt jordemoderfaglig omsorg under fødslen, herunder observation, pleje og behandling af den fødende og barnet. Dertil fødselshjælp ved risikofødsler i samarbejde med speciallæge.

§ 55 stk. 4. punkt 15 affattes således:

15) Give barnet K-vitamin

§ 55 stk. 4. punkt 17 tilføjes og affattes således:

17) Anlæggelse af ventrikelsonder og duodenalsonder gennem næsen på nyfødte

§ 55 stk. 4. punkt 18 tilføjes og affattes således:

18) Varetagelse af observation, pleje og behandling af kvinden og barnet i barselsperioden, og aflæggelse af barselsbesøg hos familien. Ved barselsperioden forstås her de første 14 dage efter fødslen. Ved behov kan besøg dog aflægges i en længere periode.

§ 55 stk. 4. punkt 19 tilføjes og affattes således:

<p>11) Anlæggelse af kateter med henblik på tømning af urinblæren hos kvinden.</p> <p>12) Anlæggelse af episiotomi og udførelse af sutureringer.</p> <p>13) Sugning af nyfødte i forbindelse med fødslen for fostervand og sekret.</p> <p>14) Anvendelse af uteruskontraherende midler efter fødslen.</p> <p>15) Intramuskulær injektion af barnet med K-vitamin.</p> <p>16) Intramuskulær injektion af kvinden med anti-D og adrenalin.</p>	<p>19) Foretage undersøgelse, observation, pleje samt deltage i behandlingen i tilfælde af sygelige tilstande hos kvinden eller barnet i barselsperioden.</p> <p><i>§ 55 stk. 4. punkt 20 tilføjes og affattes således:</i></p> <p>20) Hørescreening af og blodprøver fra det nyfødte barn hvorsomhelst, herunder i hjemmet</p> <p><i>§ 55 stk. 4. punkt 21 tilføjes og affattes således:</i></p> <p>21) Rådgivning, vejledning og undervisning Undersøgelser - rådgivning mv. Jordmoderen kan rådgive den svangre og dennes familie om graviditet, fødsel og barselsperiode, herunder give oplysning om øvrige tilbud om forebyggende foranstaltninger i svangerskabet og i den første tid efter fødslen. Jordmoderen kan vejlede om familieplanlægning, svangerskabsforebyggelse, sundhedsfremme og forebyggelse, amning samt forberede de fremtidige forældre til fødslen, barselsperioden og rollen som forældre. Jordmoderen kan undervise grupper i ovenstående.</p>
<p>(eksisterende tekst) § 55 Stk. 5. Indenrigs- og Sundhedsministeren kan fastsætte nærmere regler om den virksomhed, der er omfattet af stk. 4, og om afgrænsningen heraf.</p>	<p><i>Efter stk. 5. indsættes stk. 6. og affattes således</i></p> <p>§ 55 stk. 6 Jordmoderens virksomhedsområde jf. stk 4, fastsætter de områder, jordmoderen i kraft af sin uddannelse og autorisation har ret til at varetage selvstændigt, dvs. uden ordination eller bemyndigelse fra en læge, og som jordmoderen kan hvorsomhelst, dvs. både på sygehuse, på fødeklিনikker, hvor der ikke er tilknyttet læger, og i hjemmene.</p> <p><i>Herefter indføres det tidligere stk. 5. nu som stk 6, med ordlyd:</i></p> <p>§ 55 stk. 6. Indenrigs- og Sundhedsministeren kan fastsætte nærmere regler om den virksomhed, der er omfattet af stk. 4 og stk. 5. og om afgrænsningen heraf.</p>

	<p><i>Efter § 55 stk. 6, indføres ny paragraf, med følgende overskrift og ordlyd:</i></p> <p>Selvstændigt virke som jordemoder</p> <p>§ Tilladelse til selvstændigt virke som jordemoder meddeles af Styrelsen for Patientsikkerhed den jordemoder, der har bestået dansk jordemodereksamen eller en udenlandsk eksamen, der kan sidestilles hermed, jf. §§ 2 og 3</p> <p>Stk. 2. Indenrigs- og sundhedsministeren kan fastsætte reglerne for den i stk. 1 nævnte uddannelse.</p>
<p>Sundhedsloven LBK nr 903 af 26/08/2019</p>	
<p>Eksisterende tekst:</p> <p>Kapitel 15 <i>Ydelser</i></p> <p>Tilskud til behandling hos kiropraktor, fysioterapeut, fodterapeut, psykolog m.fl.</p> <p>§ 65. (Ophævet)</p> <p>§ 66. Regionsrådet yder tilskud til behandling hos kiropraktor.</p> <p>§ 67. Regionsrådet yder tilskud til behandling hos fysioterapeut efter lægehenviisning.</p> <p>§ 68. Regionsrådet yder tilskud til behandling hos fodterapeut efter lægehenviisning.</p> <p>§ 69. Regionsrådet yder tilskud til behandling hos psykolog efter lægehenviisning.</p>	<p><i>Ændringsforslag</i></p> <p><i>Kapitel 15 § 66 - § 69 tilføjes paragraf §70, der affattes således:</i></p> <p>§ 70. Regionsrådet yder tilskud til behandling hos en jordemoder</p>
<p>BEK nr 1127 af 24/06/2022 Bekendtgørelse om specialuddannelse til sundhedsplejerske</p>	
<p>Eksisterende tekst</p> <p>Kapitel 3</p> <p>Adgangsbetingelser og uddannelsen</p> <p>§ 3. Adgang til specialuddannelsen har ansøgere, der opfylder følgende betingelser:</p> <p>1) Bestået dansk eller udenlandsk sygeplejerskeeksamen på bachelorniveau eller anden dansk eller udenlandsk sygeplejerskeeksamen samt et modul i en diplomuddannelse i</p>	<p><i>Ændringsforslag</i></p> <p><i>Kapitel 3 §3 indsættes efter pkt 3) yderligere tre punkter, 4), 5), og 6), som affattes således:</i></p> <p>4) Bestået dansk eller udenlandsk jordemodereksamen på bachelorniveau eller anden dansk eller udenlandsk jordemodereksamen samt et modul i en diplomuddannelse i videnskabsteori og -metode eller tilsvarende.</p> <p>5) Dansk autorisation som jordemoder</p>

<p>videnskabsteori og -metode eller tilsvarende.</p> <p>2) Dansk autorisation som sygeplejerske.</p> <p>3) Klinisk erfaring som sygeplejerske svarende til mindst 3 års ansættelse på minimum 32 timer/uge inden for to af følgende områder. Heraf mindst et ansættelsesforhold af 12 måneders varighed samt et ansættelsesforhold af mindst 6 måneders varighed:</p> <p>a) barselspleje, b) neonatologi, c) pædiatri, d) børnepsykiatri, eller e) hjemmesygepleje.</p> <p>4) Skriftlig ansættelsesaftale med en kommune, (for Færøerne og Grønland gælder ansættelse under statslige myndigheder) omfattende systematisk, superviseret og vejledt klinisk uddannelse af et samlet omfang på 6 måneder.</p>	<p>6) Klinisk erfaring som jordemoder svarende til mindst 3 års ansættelse på minimum 32 timer/uge, heraf mindst et ansættelsesforhold af 12 måneders varighed samt et ansættelsesforhold af mindst 6 måneders varighed, på enten</p> <p>a) fødeafdeling b) svangre c) barselspleje, b) neonatologi, e) pædiatri, d) børnepsykiatri, eller e) hjemmesygepleje.</p> <p><i>Nuværende §3 pkt 4) overgår uændret til pkt. 7):</i></p> <p>7) Skriftlig ansættelsesaftale med en kommune, (for Færøerne og Grønland gælder ansættelse under statslige myndigheder) omfattende systematisk, superviseret og vejledt klinisk uddannelse af et samlet omfang på 6 måneder.</p>
---	---

Ved behov for uddybelse af ovennævnte høringssvar, og til det yderligere arbejde, stiller bestyrelsen i DJS sig til rådighed.

Med venlig hilsen

På vegne af bestyrelsen

Mie de Wolff
Mie de Wolff

Jordemoder, ph.d.

Forkvinde for Dansk Jordemoderfagligt selskab

